

Vergaderjaar 1991–1992

22 713

Wijziging van de Wet op de omzetbelasting 1968 (verlaging van het algemene tarief)

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 2 september 1992

De vaste Commissie voor Financiën¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, brengt als volgt verslag uit van haar bevindingen met betrekking tot dit wetsvoorstel.

Onder het voorbehoud dat de regering tijdig zal hebben geantwoord, acht de commissie de plenaire behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

¹ Samenstelling:

Leden: Van Houwelingen (CDA), Schutte (GPV), De Korte (VVD), Tommel (D66), Linschoten (VVD), voorzitter, Paulis (CDA), Van Rey (VVD), Vermeend (PvdA), Brouwer (Groen Links), G. H. Terpstra (CDA), Melkert (PvdA), ondervoorzitter, Smits (CDA), Reitsma (CDA), Vreugdenhil (CDA), Vriens-Auerbach (CDA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Van der Vaart (PvdA), G. de Jong (CDA), Ybema (D66), A. de Jong (PvdA), Kersten (PvdA), Van Heemst (PvdA), R. van Middelkoop (PvdA).

Plv. leden: Leers (CDA), Van Dis (SGP), Van Erp (VVD), Groenman (D66), Weisglas (VVD), Gerritse (CDA), Van Hoof (VVD), Schoots (PvdA), Rosenmüller (Groen Links), Hillen (CDA), Van Traa (PvdA), Wolters (CDA), Van de Camp (CDA), Schartman (CDA), Van der Hoeven (CDA), Van Zijl (PvdA), Verspaget (PvdA), Van Iersel (CDA), Wolffensperger (D66), Vacature PvdA, Van Otterloo (PvdA), Leerling (RPF), Van Nieuwenhoven (PvdA).

Algemeen

De leden van de CDA-fractie hadden met instemming kennisgenomen van het voorstel tot verlaging van het algemene btw-tarief.

De leden van de PvdA-fractie hadden met instemming kennisgenomen van het voornemen van de regering zoals neergelegd in dit wetsvoorstel. Zij verwezen naar hun reeds bij gelegenheid van de behandeling van de Voorjaarsnota 1992 gemaakte opmerkingen in dit verband. Zij hadden behoefte aan een nadere analyse van de nu, inclusief de onderhavige maatregel, verwachte inflatie-ontwikkeling. Hoe verhoudt dit vooruitzicht zich tot het perspectief in de overige EG-lidstaten? Zij onderstreepten dat niet alleen de rechtstreekse werking van een btw-verlaging in de koopkracht van de burger als een belangrijk aspect wordt beschouwd, maar dat ook de «psychologische» doorwerking naar het algemene loon- en prijsklimaat als minstens zo belangrijk wordt gezien.

Wat zijn de voornemens van de regering met betrekking tot het maken van centrale afspraken met werkgevers en werknemers ter ondersteuning van het op prijsbeheersing gerichte fiscale beleid? Zijn er al afspraken gemaakt? Hoe verhouden initiatieven in dit opzicht zich tot de adviesaanvraag aan de SER inzake de economische gevolgen van de EMU en eventueel hieropvolgend overleg?

Deze leden brachten naar voren dat zij niet onder alle omstandigheden verlaging van de btw als meest voor de hand liggende vorm van lastenverlichting beschouwen.

In de specifieke situatie van dit ogenblik is de bijdrage aan de raming van de inflatie-ontwikkeling één van de twee doorslaggevende overwegingen voor hun instemming.

Zij stelden in dit verband de vraag hoe de weergegeven koopkrachteleffecten zijn berekend, gemeten naar het veronderstelde «wegleffect» van een niet aan de consument doorberekend deel van de voorgestelde verlaging.

Zij vroegen de regering berekeningen en veronderstellingen op dit punt aan de Kamer te overleggen.

De tweede reden voor hun instemming is de verkorting van de afstand tot het Duitse (hoge) btw-tarief. Zij meenden dat, in combinatie met de voorziene verhoging in Duitsland, hiermee een bevredigende bandbreedte is bereikt, in die zin dat primair door het verschil in btw-tarifering optredende verstoringen na voltooiing van de interne markt grosso modo kunnen worden vermeden. Ziet de regering dit ook zo? Mag daaraan de gevolgtrekking worden verbonden dat ingeval in de nabije toekomst opnieuw ruimte voor lastenverlichting zou ontstaan, een afweging tussen een breder pakket van in aanmerking komende instrumenten zal plaatsvinden? Zij vroegen de regering voorts de per 1 januari 1993 nog bestaande verschillen in btw-regime tussen Nederland, België en Duitsland weer te geven.

Voorts wilden zij weten wat de stand van zaken is met betrekking tot de EG-harmonisatie van btw-tariefgroepindeling.

Zij meenden enige discrepantie te bespeuren tussen het verslag van de Ecofin-raad op 27 juli (in de officiële mededeling van de Raad) en de weergave in de memorie van toelichting.

De leden van de VVD-fractie betuigden hun instemming met de voorgestelde verlaging van het algemene btw-tarief van 18,5% naar 17,5%. Zij wezen er op dat, indien de regering het VVD-correctiescenario op de Miljoenennota 1992 (Tweede Kamer, 22 300, nr. 7) had overgenomen, reeds per 1 april 1992 het algemene btw-tarief met een half procent had kunnen worden verlaagd, zonder daarbij gebruik te hoeven maken van belastingmeevallers. Bovendien hadden de leden van de

VVD-fractie destijds aangetoond dat vrijwel alle lastenverhogingen van de regering onnodig waren geweest, indien er tijdig en voldoende was bezuinigd.

De leden vonden de btw-verlaging om de volgende redenen gewenst. Ten eerste om althans enige compensatie te bieden voor de buitensporige lastenverhogingen waarmee de burger door dit kabinet is geconfronteerd. Kan de regering een totaaloverzicht geven van de lastenverhogingen sinds 1989? Tevens wilden deze leden weten of de voorgestelde btw-verlaging voldoende is om de verhoging van de lastendruk op micro-niveau in 1993 te compenseren.

Is de regering van mening dat de lastenverzwaringen sinds 1989 in de geest zijn van het regeerakkoord, dat immers «stabilisatie van de collectieve lastendruk» in het vooruitzicht heeft gesteld? Het kwam deze leden voor dat de voorgestelde btw-verlaging een wel zeer magere compensatie vormt voor die lastenverzwaringen. Zij herinnerden de regering aan het recente pleidooi van de minister van Economische Zaken voor een verlaging van de collectieve lastendruk met een half procent Nationaal Inkomen per jaar tot het jaar 2000. Delen de bewindslieden deze visie? Zo ja, zijn zij van mening dat in dit geval de btw-verlaging niet meer is dan het begin van de noodzakelijke lastenverlichting?

De leden van de VVD-fractie vonden de btw-verlaging tevens wenselijk met het oog op de noodzaak tot bestrijding van de inflatie. Zij herinnerden de regering eraan dat Nederland in de tweede helft van de jaren 80 de beste inflatieprestatie binnen de OESO heeft geleverd. Hoe steekt de Nederlandse inflatieprestatie op dit ogenblik internationaal af? Tevens wilden deze leden weten voor welk deel de inflatie wordt veroorzaakt door het regeringsbeleid. Deelt de regering de mening van deze leden dat zij zelf een forse bijdrage heeft geleverd aan de olopende loon-prijsspiraal? Deelt de regering tenslotte de mening dat de voorgestelde btw-verlaging in feite een erkenning is dat het tot nu toe gevoerde kabinetsbeleid op het foute spoor zit, zonder dat deze fouten overigens in voldoende mate worden hersteld?

Met belangstelling hadden de leden van de D66-fractie kennisgenomen van dit wetsvoorstel. Gezien de snelheid waarmee het wetsvoorstel moet worden behandeld, konden deze leden instemmen met een schriftelijk verslag in plaats van een voorlopig en eindverslag zoals gebruikelijk bij wetsvoorstellen.

In de memorie van antwoord wordt opgemerkt dat door dit wetsvoorstel de regering een belangrijke bijdrage levert aan een gunstig klimaat voor een gematigde loonontwikkeling. Van cruciaal belang is het tevens dat de sociale partners een gelijkgerichte inspanning leveren. Heeft hierover inmiddels overleg plaatsgevonden of heeft de regering inmiddels aanwijzingen van de sociale partners of zij werkelijk bereid zijn van hun kant een inspanning te leveren tot loonmatiging? Hebben de sociale partners op dit punt reeds toezeggingen gedaan? De leden van de D66-fractie verzochten de regering hier nader op in te gaan. Voorts zouden de leden graag van de regering vernemen wat de verwachtingen zijn voor de inflatie-ontwikkeling in 1993 en 1994 na de verlaging van het btw-tarief alsmede wat de inflatieverwachtingen zijn, indien het btw-tarief niet zou worden teruggebracht tot 17,5%.

Kan de regering een overzicht geven van de koopkrachteffecten voor 1993, indien het bedrag dat met de btw-verlaging is gemoeid, zou worden gebruikt voor een verlaging van het tarief van de eerste schijf van de Wet op de inkomstenbelasting? Kan tevens een overzicht worden verstrekt van de koopkrachteffecten als voor een verlaging van het tarief van de eerste belastingschijf van de Wet op de inkomstenbelasting één miljard gulden zou worden ingezet? Kan hierbij tevens worden ingegaan op de koopkrachtontwikkeling indien de resterende 980 miljoen zou

worden gebruikt voor een gedeeltelijke verlaging van het btw-tarief? Op welk percentage zou het btw-tarief dan uitkomen?

De leden van de fractie van Groen Links hadden al bij de behandeling van de Voorjaarsnota te kennen gegeven dat de verlaging van het hoogste btw-tarief niet bepaald hun eerste voorkeur had in vergelijking tot andere politieke prioriteiten (volledige koppeling, armoedebestrijding, investeringen in openbaar vervoer, milieu-vriendelijk goederenvervoer en bodemsanering, inlopen van de (loon)achterstand in onderwijs- en G&G-sector, Oost-Europa en ontwikkelingssamenwerking). Zij hadden namelijk grote twijfels over het nut en de noodzaak van de voorgestelde tariefsverlaging en wensten op de volgende punten een nadere argumentatie van de regering.

De leden van de fractie van Groen Links waren niet onder de indruk van het argument dat deze btw-verlaging noodzakelijk is om de inflatie terug te dringen. Deze leden onderkenden dat het CBS het afgelopen halfjaar relatief hogere inflatiecijfers (4 tot 5 procent) heeft gemeld in vergelijking met voorgaande jaren. Medio juli lag de prijsindex van de gezinsconsumptie echter nog maar 3,1 procent hoger dan een jaar daarvoor. Deze sterke daling van het inflatiecijfer, die uit de jongste CPB-cijfers blijkt, moet volgens deze leden vooral verklaard worden uit het feit dat een aantal overheidsmaatregelen die tot forse prijsstijgingen hebben geleid per juli 1992, en dus tot en met juni 1992 in de twaalfmaandcijfers meetelden, nu uit de meting is verdwenen. Relatieveert dit gegeven – dat overheidsmaatregelen verantwoordelijk zijn voor een fors deel van de prijsstijging (dit voorjaar voor ongeveer twee procentpunten) – niet de betekenis van het inflatiecijfer, zo vroegen deze leden. Zij wensten de regering overigens nader vragen te stellen over deze curieuze wijze van berekenen van de inflatie. Is de regering niet van mening dat belastingverhogingen eigenlijk uit het prijsindexcijfer moeten worden «geschoond», zeker als dit cijfer gebruikt wordt als basis van loononderhandelingen? Zo nee, waarom niet? Hogere belastingen (of lagere subsidies) leiden weliswaar tot hogere lasten voor de burgers, maar hebben met inflatie toch eigenlijk niets te maken? Het gaat in feite toch om veranderingen in de bestedingen: Nederlanders besluiten (door middel van de Kamer) toch om minder uit te geven aan individuele goederen en diensten en meer aan collectieve uitgaven? Wordt met deze wijze van berekenen van inflatie ook niet de invoering van milieuhellingen onnodig beperkt?

Voorts vroegen deze leden hoe de regering oordeelt over het gevoerde beleid sinds de Tussenbalans. Eerst werden accijnzen verhoogd en subsidies verlaagd – dit leidt tot hogere lasten voor de burger – daarna wordt een verhoging gedaan die lasten weer te verlichten door een btw-verlaging. Het nettoresultaat van dit pakket maatregelen is tezamen genomen niet veel meer dan een balansverkorting. Deelt de regering deze conclusie? Dan moet zij toch toegeven dat het bij de voorgestelde btw-verlaging om iets anders gaat dan inflatie, of de bestrijding daarvan? Of heeft zij gegronde redenen om deze conclusie tegen te spreken?

Naar de mening van de regering is de btw-verlaging bij uitstek geschikt om te voorkomen dat de loon-prijsspiraal gaat versnellen. Afgezien van de vraag of het gevaar van een versnelling zo reëel is, vroegen de leden van de fractie van Groen Links of een btw-verlaging hierop het beste antwoord is. De werking van de btw-verlaging als inflatiedemper staat of valt toch met de wijze waarop sociale partners omgaan met deze verlaging als het gaat om het stellen van looneisen?

Het is toch de regering zelf geweest die «uiterlijk deze zomer» (TK 22 616, nr. 3 vraag 17) inzicht wilde hebben in de bereidheid van sociale partners om steun te geven aan de in de kabinetsplannen geformuleerde voornemens om de stijging van de inflatie te beteugelen en de basis voor

werkgelegenheid te versterken? Waarom, zo vroegen deze leden, moeten zij nu – terwijl zij twee keer schriftelijke vragen op dit punt hebben gesteld – constateren dat de regering dat inzicht niet echt heeft? De wil van de sociale partners zal pas ná Prinsjesdag blijken. Pas ná 1 oktober wordt duidelijk of de btw-verlaging wordt doorberekend in de prijzen, pas ná de CAO-onderhandelingen wordt duidelijk hoezeer de verlaging de looneisen heeft gedrukt. De leden van de Groen Links-fractie vonden dit niet verantwoord en bepleitten alleen om deze reden al een uitstel van de btw-verlaging tot een moment waarop in een centraal overleg of anderszins duidelijk is geworden of er bereidheid is van de sociale partners.

De btw-verlaging is, zo constateerden deze leden, door de regering ook verdedigd met het argument dat deze verlaging past in de Europese harmonisatie tijdens de plenaire behandeling van de Voorjaarsnota. Zij achtten het prematuur om eenzijdig vooruit te lopen op een Europese afstemming met betrekking tot de indirecte belastingen, die er misschien materieel al wel is, maar formeel nog bekrachtigd moet worden. Er is immers nog geen volledige, maar een «nagenoeg volledige» instemming. Het besluit in Duitsland om de btw te verhogen is toch ook veeleer een poging om de kosten van de Duitse eenwording te dekken dan een bewuste stap om de btw-harmonisatie te bevorderen?

In de memorie van toelichting wordt met name Frankrijk genoemd dat een voorbehoud maakt. Is het niet mogelijk, zo vroegen de leden van de Groen Links-fractie, dat een «nee-uitslag» van het Franse referendum over het Verdrag van Maastricht een «sneeuwbal-effect» krijgt en het potentiële harmonisatie-akkoord van tafel veegt? Is het niet verstandiger om minimaal de uitslag van dat referendum af te wachten of om met een verlaging te wachten tot er een formeel harmonisatie-akkoord is?

Deze leden zouden ook graag nadere opheldering hebben over het verwachte effect van de btw-verlaging op de prijzen. Wordt een volledige doorberekening van de verlaging in de prijzen verondersteld? Of gaan de regering en het CPB uit van een lagere doorberekening? Zo ja, welke? Is het juist dat de directeur CPB deze doorberekening schat op 50%? Vindt de regering deze doorberekening niet aan de lage kant? In hoeverre zijn schattingen van deze doorberekening gebaseerd op de ervaringen met de btw-verlaging van 01-01-1989 (van 20% naar 18,5%)? Bestaat er enig inzicht in de macro-economische effecten van de btw-verlaging van 1 januari 1989, zowel op het punt van de doorberekening in prijzen als van de invloed op looneisen? Kan een overzicht van die macro-economische effecten aan de Kamer worden toegezonden?

Wat was het neerwaartse effect op de inflatie van de btw-verlaging in 1989? Wat zal het neerwaartse effect op de inflatie van de btw-verlaging per 1 oktober zijn voor de jaren 1992, 1993 en daarna? Hoe verhouden de effecten uit 1989 zich tot de verwachte effecten in 1992, 1993 en verder? Kan worden toegelicht op basis van welke premissen/vooronderstellingen de schattingen/berekeningen voor 1992, 1993 zijn gemaakt? Hoe luidt de verwachte inflatie-ontwikkeling met en zonder de btw-verlaging? Het antwoord op deze laatste vraag is onontbeerlijk voor een eventuele instemming met de voorgestelde verlaging.

De leden van de fractie van Groen Links waren ook benieuwd naar de gevolgen van de voorgestelde btw-verlaging voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid. Hoe groot zijn de effecten? Deze leden meenden zich te herinneren dat het CPB in maart 1992 getracht heeft te berekenen wat de werkgelegenheidseffecten van een lastenverlichting van ruim twee miljard gulden zouden zijn. Het betrof toen een pakket maatregelen dat de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid had voorgesteld. Is het juist dat het CPB toen moest concluderen dat een dergelijke lastenverlichting niet zou leiden tot meer werkgelegenheid in deze kabinetsperiode (maximaal 1 000 extra?), en hooguit op langere termijn tot meer

banen zou leiden (nog geen 20 000?), zo vroegen deze leden. Wat waren de precieze uitkomsten in aantal extra banen? Zijn de werkgelegenheids-effecten van de nu voorgestelde btw-verlaging net zo gering – of zelfs geringer – dan die van het «pakket-De Vries»? Zo ja, blijven de effecten dan niet achter bij de oorspronkelijke verwachtingen?

Ook ten aanzien van de koopkrachteffecten van de voorgestelde btw-verlaging hadden de leden van de fractie van Groen Links behoefte aan meer informatie. Hadden zij het goed begrepen dat het CPB er in de berekeningen ten behoeve van de koopkrachtoverzichten er voetstoots van uitgaat dat een verlaging van de btw neutraal uitwerkt voor de inkomensverhoudingen? Waar is deze vooronderstelling op gebaseerd? Ligt het niet veel meer voor de hand dat vooral consumenten met hogere inkomens van de voorgestelde verlaging profiteren omdat zij een groter (zowel absoluut als relatief) deel van hun koopkracht besteden aan produkten en diensten die vallen onder het algemene tarief? Of ontkent de regering dat een dergelijk denivellerend effect kan optreden? Deze leden vroegen de regering of haar (wetenschappelijk) onderzoek bekend is dat uitsluitsel geeft over de vraag of een btw-verlaging denivellerend werkt? Zo nee, is zij bereid een dergelijk onderzoek te laten doen?

De leden van de fractie van Groen Links betreurden het dat hun pleidooi voor een selectievere vorm van lastenverlichting, bij voorbeeld door het onderbrengen van milieuvriendelijke goederen en diensten in het verlaagde btw-tarief, ook nu niet op een warm onthaal van regeringszijde kan rekenen. Waarom wil de regering, als zij per se de btw wil verlagen, dit niet op een wijze doen die veel beter past in het streven naar duurzame ontwikkeling, zo vroegen deze leden.

De Kamer heeft al eens een motie aangenomen op dit punt (TK 21 507-07, nr. 37). In de motie is verzocht te bevorderen dat het harmonisatie-akkoord het mogelijk maakt om milieuvriendelijke goederen en diensten onder het lage btw-tarief te brengen. Wat heeft de regering tot nu toe ondernomen om deze motie uit te voeren? Deze leden konden zich niet aan de indruk onttrekken dat de regering hier weinig werk van heeft gemaakt. Is dat juist? Is deze terughoudendheid te verklaren uit praktische dan wel fiscaal-technische bezwaren op het punt van de uitvoering of liggen hier ook politieke beweegredenen aan ten grondslag? Graag wilden deze leden een nadere reactie van de regering. Welke activiteiten heeft de regering ondernomen om die lidstaten te overtuigen van het voorstel?

Deze leden kondigden al aan dat zij waarschijnlijk op korte termijn met nadere voorstellen zullen komen over het «ecologiseren» van de btw-heffing. Wellicht dat zij de regering alsnog kunnen overtuigen van het nut daarvan.

Het lid van de RPF-fractie had met belangstelling kennisgenomen van dit wetsvoorstel. Hij stelde vast dat de voorgenomen btw-verlaging op hoofdlijnen al is besproken bij de beraadslaging over de Voorjaarsnota 1992 en dat zich in beginsel weinig tegen de verlaging verzet.

Dit lid stelde enige nadere informatie over de mogelijke alternatieven van de btw-verlaging op prijs. De btw-verlaging dient niet alleen de inflatiebestrijding, maar ook de werkgelegenheid en de verlaging van de collectieve lastendruk en het koopkrachtbehoud. Zijn alternatieve instrumenten overwogen, zoals verlaging van de eerste schijf of verhoging van het arbeidskostenforfait, die juist behoud van koopkracht en bevordering van de werkgelegenheid bevorderen? De btw-verlaging draagt immers slechts in zeer beperkte mate bij tot de verlaging van de lastendruk op arbeid. De hoogte daarvan echter wordt in brede kring, ook in de Miljoenennota, als knelpunt gezien. Een en ander doet de vraag rijzen of de met de btw-verlaging gemoeide financiën ook op een andere, in het kader van koopkrachtbehoud en werkgelegenheidsbeleid, meer effectieve wijze hadden kunnen worden ingezet.

De btw-verlating zou er ook toe moeten bijdragen dat sociale partners zich mede gaan inspannen om de dreigende loon-prijsspiraal te doorbreken. Hangt de bereidheid van sociale partners om aan de loon- en prijsmatiging bij te dragen in het bijzonder af van de btw-verlating of zouden alternatieve instrumenten evenzeer tot die bereidheid kunnen bijdragen?

Dit lid vroeg voorts om nadere informatie over de effecten van de voorgaande btw-verlating. Is bekend in hoeverre deze verlaging is doorgegeven aan de consument? In welke mate heeft deze bijgedragen tot beperking van de inflatie?

Dit lid stelde actuele informatie op prijs over de ontwikkeling van de inflatie. Is het niet zo dat door de lage dollarkoers en de effecten daarvan de inflatie niet toch al belangrijk wordt verminderd? Hoe moet in dat licht de wenselijkheid worden beoordeeld om als overheid een bijdrage te leveren aan de vermindering van de inflatie?

Landbouwforfait

De leden van de PvdA-fractie hadden behoefte aan nadere toelichting op de voorgestelde gang van zaken rondom het landbouwforfait. Wat zijn de gevolgen van de verhoging van het forfait voor landbouwmachines?

Welke administratieve lasten zijn gemeoid met verhoging van het forfait? Zijn zij zodanig dat de budgettaire derving van 5 mln. hier tegenop zou wegen? Wat wordt in de oorspronkelijke tekst van de memorie van toelichting bedoeld met de opmerking dat «thans nog niet alle factoren die bepalend zijn voor de juiste hoogte van het landbouwforfait bekend zijn.» De bijgestelde tekst van de memorie van toelichting had hun niet de indruk gegeven dat deze informatie al volledig is aangevuld.

De regering, zo merkten de leden van de fractie van Groen Links op, ziet voorlopig af van een aanpassing van het landbouwforfait omdat zij deze branche niet twee keer in korte tijd met een wijziging van het forfait wil confronteren. Hier wordt wederom vooruitgelopen op een nog niet definitief harmonisatie-akkoord. Er zijn toch geen garanties dat dit akkoord er komt en is de periode van drie maanden niet erg optimistisch gedacht? Het leek deze leden dan ook consequent – mede uit oogpunt van gelijke behandeling – om, als de btw toch wordt verlaagd, het landbouwforfait ook per 1 oktober 1992 te verlagen.

Budgettaire aspecten

Met betrekking tot de budgettaire aspecten 1993 vroegen de leden van de PvdA-fractie de regering hun zodanige informatie te verstrekken dat een echte afweging kan worden gemaakt, ook indien besluitvorming zou vooruitlopen op de formele aanbieding van de Miljoenennota 1993.

De leden van de D66-fractie merkten op dat de financiering van de btw-verlating voor 1993 en volgende jaren aan de orde zal zijn bij de definitieve besluitvorming over de begroting voor 1993. Binnen het totaal van de financieel-economische en inkomenspolitieke afweging in het kader van de begrotingsvoorbereiding 1993 zal, zo merkt de regering op, op verantwoorde wijze financiële dekking worden gevonden. In het nader rapport wordt opgemerkt dat dit aspect bij de behandeling van dit wetsvoorstel reeds in de gedachtenwisseling kan worden meegenomen. Hoe zal de voorgenomen btw-verlating voor 1993 en volgende jaren structureel worden gefinancierd? Indien mocht blijken dat in 1994 de voorgenomen reductie van het financieringstekort niet haalbaar is, is dit

dan voor de regering aan te merken als een omstandigheid om de btw-verlaging achteraf weer ongedaan te maken?

Groot bezwaar maakten de leden van de fractie van Groen Links tegen het feit dat zij over dit wetsvoorstel moeten beslissen vóórdat zij kennis hebben kunnen nemen van de structurele dekking voor de btw-verlaging in het algemeen en de budgettaire dekking voor deze verlaging in 1993 in het bijzonder. Het gaat om een bedrag van bijna 2 miljard gulden in 1993. Zij deelden dan ook de kritiek van de Raad van State en verlangden inzicht van de regering in het totaal van de financieel-economische en inkomenspolitieke afweging in het kader van de begrotingsvoorbereiding 1993, zodat zij kennis kunnen nemen van de voorgestelde dekking en kunnen beoordelen of deze ook verantwoord is. Zonder dit inzicht kan niet worden gevraagd om in te stemmen met het wetsvoorstel.

Specifiek wensten deze leden antwoord op de vraag welk deel van de financiële dekking bestaat uit bezuinigingen en welke bezuinigingen dat zijn. Zij vroegen hier mede naar, omdat zij worstelden met de vraag wat de zin is van een btw-verlaging als die opgebracht moet worden door bezuinigingen elders. Een (consumptieve) bestedingsimpuls die mogelijk uitgaat van een btw-verlaging zet toch nauwelijks zoden aan de dijk als er gesneden wordt in (consumptieve) overheidsuitgaven?

Artikelen

Artikel II

De leden van de CDA-fractie stelden de volgende vraag. Wat zijn de bezwaren om ook met betrekking tot de in de leden 4 en 5 van artikel II bedoelde voor 1 oktober 1992 vervallen termijnen aan te knopen bij het ogenblik van levering van de onroerende zaak? Dit past toch binnen de systematiek van de Omzetbelasting en hiermee wordt voorkomen dat terzake van de levering van een dergelijke onroerende zaak twee tarieven van toepassing zijn.

De voorzitter van de commissie,
Linschoten

De griffier van de commissie,
De Gier